

Vas Megyei Kormányhivatal
Népegészségügyi
Szakigazgatási Szerve
9700 Szombathely, Sugár út 9.

Iktatószám: 1654-4/2011.
Ügyintéző: Csinyi Barbara
Telefon: 06-94/506-324

Tárgy:Szentgotthárd –Máriaújfalu-Hársas tó

HATÁROZAT

Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve (9700 Szombathely, Sugár u. 9.) a fürdővízprofil megállapítására irányuló hivatalból indított eljárásában a Szentgotthárd-Máriaújfalu településen található Hársas-tó

fürdővíz profilját az alábbiak szerint állapítja meg:

- 1. A fürdővíz neve: Máriaújfalu, Hársas-tó**
- 2. A fürdővíz rövid neve: Hársas-tó**
- 3. A fürdővíz azonosító jele: HUBW_01806**
- 4. az ellenőrzési (monitoring) pont elhelyezkedése: Északi szélesség: 46.9393**
Keleti hosszúság: 16.3149

5. Az illetékes hatóságok megnevezése és elérhetősége:

Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve Körmendi, Óriszentpéteri, Szentgotthárdi, Vasvári Kistérségi Népegészségügyi Intézete (9900 Körmend, Szabadság tér 4.)

Tel.: 94/594-282

Fax.: 94/594-286

e-mail: titkarsag.kormend@nydr.antsz.hu

Környezetvédelmi hatóság:

Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2).

Tel: 94/506-700

Fax: 94/313-283

e-mail: nyugatudnantuli@zoldhatosag.hu

6. A fürdővízprofil létrehozásában illetve felülvizsgálatában illetékes hatóság:

Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve (9700 Szombathely, Sugár u.9).

Tel: 94/506-324

Fax: 94/506-335

e-mail: titkarsag.vas@nydr.antsz.hu

7. A fürdővíz aktuális osztályozása: „jó”

8. A fürdővíz profil soron következő felülvizsgálata: 2015. március 01.

Tekintve, hogy az értékelési időszak során (2007-2010) a minősítés „jó”, ezért a fürdővíz profilját rendszeresen felül kell vizsgálni és szükség esetén frissíteni kell,

- Felülvizsgálat legalább 4 évente,
- Ha a fürdővíz területén, vagy annak közelében jelentős építési munka folyik,
- az infrastruktúra jelentősen megváltozik.

9. A felülvizsgálat indoka: A 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet 5. mellékletének 2. pontja szerint a fürdővíz előzetesen a „jó” osztályba került besorolásra, ezért a felülvizsgálat időpontja: 2015.

10. Tagállam: Magyarország

11. Régió / megye: Nyugat-dunántúli Régió / Vas megye

12. Település megnevezése: Szentgotthárd - Máriaújfalu

13. A víz földrajzi neve: Hársas-tó

14. A fürdővíz, továbbá az érintett fürdővíz vízgyűjtő területére eső, esetleges szennyezés forrását képező egyéb felszíni vizek fizikai, földrajzi és hidrológiai jellemzői:

Földrajzi adatok:

A Máriaújfalui tározó Szentgotthárd község K-i területén, a Nyugat-Dunántúlon, a Vasi Hegyhát DK-i, őrségi, tájegységében található.

A Vasi Hegyhát a Kemenesháttal a Rába és a Zala völgyei között, az ausztriai a Felső Órvidéktől a Marcal völgy széléig, NY-K irányban húzódó, a Zala völgyének irányába mélyülő erdős, tagolt dombvidéki tájegység, a fennsíki területeken, lankásabb domboldalakon gyümölcs-, szőlőtermeléssel, ill. rét-legelő műveléssel. Az ország legcsapadékosabb vidéke.

Az évi összes csapadékmennyiség a Máriaújfalui tározó környékén 700-750 mm körül van.

A tájat korábban jellemző – hűvös, csapadékos nyár, enyhe tél – éghajlatot ezen a vidéken is egyre inkább felváltják a szélsőségesebb éghajlati viszonyok: a hosszú száraz,

meleg időszakokkal járó nyár, időnként a mértékadónak tekintett mennyiségnél is nagyobb helyi csapadékokkal, ill. hideg tél, időszakonként sok hóval.

A Máriaújfalu, Hársas-tó vízgyűjtő területének jellemzői:

A Hársas-tó a Hársas-patak vízgyűjtőjén ($T_{\text{vízgyűjtő}} = 15,7 \text{ km}^2$) helyezkedik el. A Hársas-patak a Rába jobb parti mellékvize. Az Őrségi-dombvidékből sok forrás táplálja, melyekből a víz eróziós vízmosásokon, vagy a terepen folyik le a patakig. Vízhozama állandó. Hosszan elnyúló, keskeny vízgyűjtő területe két részre osztható. Torkolati és belterületi szakasza a Rába sík völgyében részben a Rába árterületén, mezőgazdasági területeken, kertek között halad. A Máriaújfalui tározó fölötti szakasza mellékvölgyekkel szabdalt, erdős dombvidék, természetes állapotú patakmederrel. Állandó mellékvízfolyása nincs.

A Hársas patak:

A Hársas-patak torkolati, árterületi szakaszára a Rába árvizek által kimélyített mederforma jellemző. Fölötte, és Szentgotthárd-Máriaújfalu belterületi szakaszán a meder rendezésére, mélyítésére a 60-as években került sor, trapéz meder kialakításával. A tó fölötti szakasz medre természetes állapotú, változatos, a víz energiája által állandóan formálódó, a fenékesés is változó, a domborzati adottságokból adódóan meredek. A Hársas-patak nyomvonala szigorúan védett természetvédelmi területeket is érint. Közvetlenül a tározó fölött a terep viszonylag lankásabb, a patak esése kisebb, a hordalék egy része itt lerakódik, így a tóba érkező hordalék jelentős problémákat eddig nem okozott. A tározó megépítését Máriaújfalu község árvízvédelme indokolta elsősorban, de jóléti célokat is szolgál.

Befogadó: a Rába 202+590 km szelvénye.

A Hársas patak

Hossza:	20,5 km
Vízgyűjtő terület a tónál:	14,0 km ²
Q _{1%} -os mértékadó vízhozam a fürdőtónál:	12,0 m ³ /sec

A Máriaújfalui tározó:

Jóléti és árvízcsúcs-csökkentő tározó. A patak 1%-os valószínűségű vízhozamát, 12 m³/sec-ra csökkenti.

A TÓ:

Hossza:	1650 fm
Maximális tartható vízszint a tóban (árvíz esetén):	231,63 mBf.
Üzemi vízszint:	230,33 mBf.
Üv-hez tartozó vízfelület:	13,0 ha
Üv-hez tartozó térfogat:	285.560 m ³

VÖLGYZÁRÓGÁT:

Helye: Hársas patak 2+850 km sz.

Hossza: 4
212,5 m
Koronaszintje: 232,83 mBf.
Koronaszélessége: 3,0 m

Rézsűhajlása alvízi oldalon: 1:3
felvízi oldalon: 1:2 a 227,83 mBf. szintig; alatta: 1:7
Rézsű burkolata: A koronaszinttől a max. vízszintig
füvesített rézsű és gyeptégla; alatta; 231,13 mBf. szintig
sejtidomkő burkolat; alatta; 227,83 mBf. szintig
szárazon rakott terméskő burkolat

MŰTÁRGYAK (a völgyzárógáton)

Leeresztő műtárgy: 0+124 km szelvényben: Barát zsilip, 1,65 m átmérőjű ROCLA leeresztő csővel
Árapasztó: 0+124 km szelvényben: a leeresztő műtárgyhoz épített; 6,0 m külső átmérőjű körbukó; bukóél szintje: 230,63 mBf.

Vízgyűjtő területe Magyarország egyik legcsapadékosabb zónájához tartozik.

Víztestet alkotó vízfolyás neve	Szakasz [fkm–fkm]	Meder alakja*		Meder anyaga**	Kisvízi meder szélessége [m]	Középvízi meder szélessége [m]	Medereség [cm/km vagy m/km]
		engedélyezett	tényleges				
Hársaspatak	0+000-2+850	trapéz	trapézra emlékeztető	földmeder	2,0-2,5	0,60	á. 3,5 m/km
Hársaspatak	4+500-kb. 20+400	változó természetes meder	változó természetes meder	földmeder	változó	változó	kb. 5,0 m/km

- 1.1.1. Terep lejtési viszonyai (‰) ***: 3-5 %
- 1.1.2. Meder folytonossága (igen/nem): **nem**
- 1.1.3. Magaspart [fkm–fkm], jobb/balpart:
- 1.1.4. Hordalék (lebegtetett, görgetett) szemcsemérete, hozama: **nem mért**
- 1.1.5. Üledék vastagsága [cm]: **nem mért**
- 1.1.6. Mederfeltöltődés (igen/nem, mértéke [cm/év]): **igen, nem mért**
- 1.1.7. Medersüllyedés (igen/nem, mértéke [cm/év]): **mélyülés helyenként, nem mért**
- 1.1.8. Meder kanyargóssága (a tényleges hossz / végpontok között távolság): **20,4/9,2=2,22**
- 1.1.9. Meder benőttsége (hínár, sás-nád, fű, cserje, fa): **torkolati szakasz a tározóig: fű, cserje, felső szakasz: fa, cserje**

*** Hegy- és dombvidéki vízfolyások esetén (domborzati térkép alapján határozható meg).

1.2. Hullámtér, parti sáv jellemzése

- 1.2.1. Hullámtér szélessége [m] táblázatosan (fkm–fkm, jobb part/ bal part): -
 1.2.2. Használat jellege (parti sáv van-e, a vízfolyás medrével együtt tartják fenn, mezőgazdasági hasznosítás): **rét, legelő-belterület-tározó-erdő**
 1.2.3. Parti sávot jellemző növényzet típusa (zonáció hosszaránya %-ban): **fölső 75 % erdő, torkolati 25% rét-legelő, belterület**
 1.2.4. Fenntartás gyakorisága (kaszálás, növényirtás): **belterületen szükség szerint.**

Máriaújfalui -tározó	Hársas- patak	2+850- 4+500	völgyzárógátas	13 ha	28556 0 m ³	árvízi véstározó és jóléti tó		
-------------------------	------------------	-----------------	----------------	-------	---------------------------	-------------------------------------	--	--

15. Bakteriológiai vízminőség a minősítési célból vett minták alapján:

A minősítés a fekális indikátor baktériumok (fekális enterococcus, Escherichia coli) számának változása (2007-2010) alapján a 78/2008. (IV.3) Kormányrendelet szerint történt. A minősítést az Országos Környezetegészségügyi Intézet (Budapest, Gyáli u.2) végezte az ÁNTSZ Laboratórium Kft Zalaegerszegi Laboratórium által végzett vizsgálatok alapján.

A 4 éves adatsor alapján a bakteriológiai vízminőség: **JÓ**

A mintavételi ütemtervben meghatározott vizsgálati minták száma 4/db /fürdősi idény.

A fürdősi idény tartama: június 01 – augusztus 31.

Felszíni víz kémiai vizsgálatai:

A Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a Hársas-tóra (Máriaújfalui-tó), a Hársas-patakra vonatkozóan rendelkezik kémiai és klorofil – vizsgálati eredményekkel, melyeket rendelkezésünkre bocsátott.

Ezeket túlmenően 2005-ben a Hársas-patakon a Nyugat-Magyarországi Egyetem Környezeti Kompetencia és Innovációs Központ felszíni víz vizsgálatokat végzett. Az adatsorokat több oldal terjedelemben mellékeltek.

16. A cianobaktérium és makrofiton szaporodási potenciáljának értékelése:

A vizsgált időszakban (2007-2010) kék alga elszaporodás nem fordult elő.

17. Rövid távú szennyezés veszélyének fennállása esetén:

A vizsgált időszakban (2007-2010) rövid távú szennyezés nem fordult elő.

A Hársas-patak vízgyűjtőjét érintő jelentős ipari, mezőgazdasági szennyező források nem ismeretesek.

18. Azon szennyezési okok, szennyezési források meghatározása és értékelése, amelyek a fürdővizekre hatással lehetnek és károsíthatják a fürdőzők egészségét:

A Hársas tó a Hársas-patak vízgyűjtőjén ($T_{\text{vízgyűjtő}} = 15,7 \text{ km}^2$) helyezkedik el. Felsőbb vízteste nincs, így felülről jövő szennyezés a vízgyűjtőt nem terheli. A strand vízminőségét befolyásolhatják a környező mezőgazdasági területekről lefolyó vizek.

A területen a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.) nyilvántartása szerint nincs

- a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rend. 13. §-a szerinti felszín alatti vízbe történő bevezetés,
- a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rend. szerinti egységes környezethasználati engedéllyel (IPPC) rendelkező üzem,
- az Európai Parlament és a Tanács 166/2006/EK rendelete (2006. január 18.) az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és - szállítási Nyilvántartás létrehozásáról (E-PRTR), a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rend. 16. § (5) és a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rend. szerinti bejelentési kötelezettség alá tartozó telephely.

A Hársas-patak vízgyűjtőjén szennyvíztelep nem található, a felszíni vagy felszín alatti vízbe szennyvízbevezetés a rendelkezésünkre álló adatok alapján nem történik.

19. Egyéb a fürdővízprofil megállapítása szempontjából fontos információkat és térképeket jelen határozat 1. számú melléklete tartalmazza.

A fürdővízprofilokat a Korm. rendelet 5. mellékletében előírtaknak megfelelően rendszeresen felül kell vizsgálni és frissíteni kell.

Az ügyben a Nyugat-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi, és Vízügyi Felügyelőség (9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.) szakhatóságként járt el, és a szakhatósági állásfoglalásában az alábbiakat állapította meg:

a Máriaújfalu Hársas-tó fürdővízprofil megállapításához szükséges szakhatósági hozzájárulását kikötés nélkül megadta.

Döntésem ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül az Országos Tisztifőorvosi Hivatalhoz címzett, de a Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervéhez kettő példányban benyújtandó fellebbezéssel élhet. A fellebbezési eljárás illetéke 5000 Ft, amelyet az iraton illetékbélyegben kell leróni.

Az eljárás során nem merült fel eljárási költség.

INDOKOLÁS

A Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve 2011. január 24-én hivatalból eljárást indított a Máriaújfalu, Hársas-tó fürdővíz profiljának megállapítása érdekében.

A természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6. § (1) és (2) bekezdése értelmében a fővárosi és megyei

kormányhivatal népegészségügyi szakigazgatási szerve (a továbbiakban: megyei népegészségügyi szakigazgatási szerv) – hivatalból indított eljárásban – minden fürdővíz profilját megállapítja az 5. mellékletben foglalt előírásoknak megfelelően. Egy fürdővízprofil vonatkozhat egy vagy több összefüggő fürdővízre.

A fürdővízprofilokat az 5. mellékletben előírtaknak megfelelően rendszeresen felül kell vizsgálni és frissíteni kell.

A Korm. rendelet 5. számú mellékletének 2. pontjában foglaltak szerint ha a fürdővíz osztályozása „jó”, „tűrhető” vagy „kifogásolt”, a fürdővíz profilját rendszeresen felül kell vizsgálni, és ki kell értékelni, hogy az 1. pontban felsorolt szempontok közül megváltozott-e valamelyik. Szükség esetén ezt frissíteni kell. A felülvizsgálat tárgyát és gyakoriságát a szennyezés természete és súlyossága alapján kell meghatározni. Ezek tartalmának és gyakoriságának legalább az alábbi táblázatban meghatározottaknak kell megfelelnie.

A fürdővizek osztályozása	„Jó”	„Tűrhető”	„Kifogásolt”
Felülvizsgálatokat kell tartani legalább	4 évente	3 évente	2 évente

Abban az esetben, ha a fürdővizet előzetesen a „Kiváló” osztályba sorolták, a fürdővíz profilját csak akkor kell felülvizsgálni, és ha szükséges, frissíteni, ha az osztályozás „jó”, „tűrhető” vagy „kifogásolt” minősítésre változik. A felülvizsgálatnak le kell fednie a Korm. rendelet 5. melléklet 1. pontban említett összes szempontot.

Abban az esetben, ha a fürdővíz területén vagy annak közelében jelentős építési munka folyik, vagy az infrastruktúra jelentősen megváltozik, a fürdővíz profilját frissíteni kell a következő fürdési idény kezdete előtt.

A fürdővíz 2010. évi osztályba sorolása a 2007-2010. évek fürdővíz vizsgálati eredményei alapján történt.

Hatóságom a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel megkereste az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi

Szolgáltatásról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII.27.) Korm. rendelet 23. § (3) bekezdése alapján a Nyugat-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget mint az ügyben érintett szakhatóságot.

A Nyugat-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a rendelkező részben ismertetett szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

„A Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve a fenti tárgyú ügyben szakhatósági hozzájárulás megadását kérte Felügyelőségünkötől.

A fürdővízprofil megállapításához 4143-3/1/2010. számon belföldi jogsegély keretében Máriaújfalu Hársas-tóról Felügyelőségünk a rendelkezésre álló információit a Szakigazgatási Szerv elődjének, az ÁNTSZ Nyugat-dunántúli Regionális Intézetének rendelkezésére bocsátotta. A Szakigazgatási Szerv Felügyelőségünk véleményét a fürdővízprofil összeállítása során figyelembe vette.

A fürdővízprofilban foglaltak megfelelnek a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV.3.) Korm. rendelet 5. mellékletében előírt tartalmi követelményeknek.

Szakhatósági közreműködésünk feltétele az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgáltatásról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 23.§ (3) bekezdése alapján áll fenn.

Felügyelőségünk illetékessége a 347/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 1. számú melléklet IV. fejezet 2. pontján, hatásköre ugyanezen rendelet 32. § (1) bekezdésén alapul.”

A Nyugat dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság 2010. december 01-én belföldi jogsegély keretében a 1050-004/2010. számon küldött összeállításában foglaltakat a Máriaújfalu, Hársas-tó fürdővízprofil megállapításánál figyelembe vettük.

Fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint állapítottam meg a Máriaújfalu, Hársas-tó fürdővíz profilját, és a következő felülvizsgálat esedékességének időpontját.

Határozatomat a hivatkozott jogszabályhelyek és a Ket. 72. §-a alapján, a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6. (1) bekezdésében biztosított hatáskörömben és a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgáltatásról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII.27.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése szerinti illetékességgel eljárva hoztam meg.

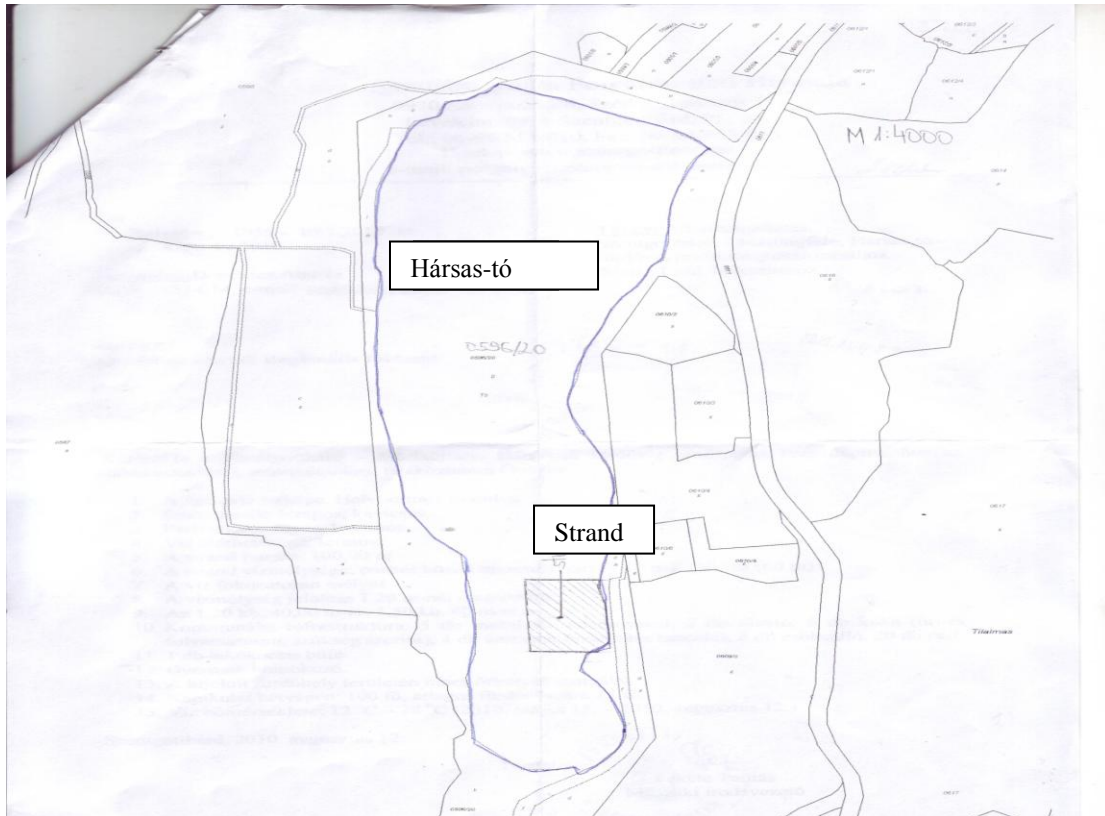
A fellebbezés lehetőségéről a Ket. 98. § (1) bekezdése, valamint a 99. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást. A jogorvoslati díj mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. § (2) bekezdése alapján állapítottam meg.

Szombathely, 2011. február 23.

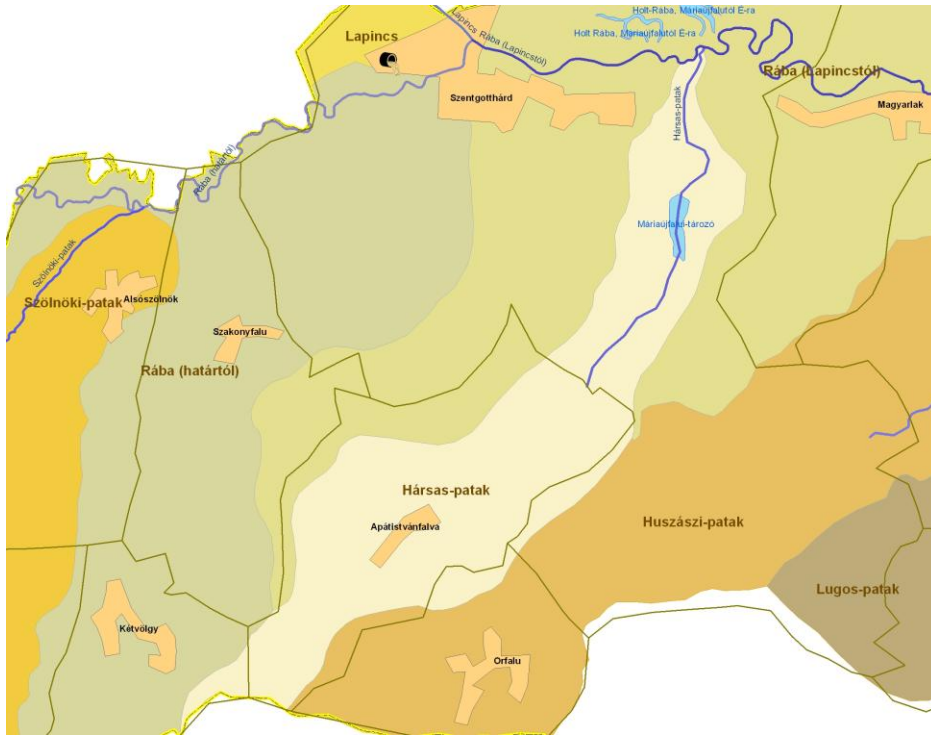
Dr. Reiner Vera
mb. megyei tisztifőorvos

1. számú melléklet

A fürdővíz térképe: X –vízmintavételi monitoring pont.

1. ábra Máriaújfalui Hársas-tó és a strand

2. ábra: A Hársas-patak vízgyűjtőterülete

A strand fényképfelvétele:

Kommunális infrastruktúra: A strand területén 2 db öltöző fülke, 5 db mobil WC kézmosóval található. Hulladékgyűjtés 6 db 110 l-es kuka tartályba történik. A kommunális hulladék elszállítását a szervezett hulladékszállítási tevékenység keretében végzik heti 1-2 alkalommal.

A strand területén jelenleg nem biztosított az ivóvíz, sem a zuhanyozási lehetőség. A 78/2008. (VI. 3.) Korm. rendelet 7. számú melléklete 8-9. pontja előírja, hogy gondoskodni kell a fürdőközönség számára zuhanyozási lehetőségről, illetve a fürdőhely területén gondoskodni kell a megfelelő minőségű ivóvíz ingyenes hozzáférhetőségéről vagy ennek hiányában a folyadékpótlásra alkalmas egyéb lehetőségről. Amennyiben az üzemeltető a 2011-es fürdési szezonra nem tudja biztosítani az ivóvíz és zuhanyozás közegészségügyi feltételeit, az elsőfokú közegészségügyi hatóság elrendeli a fürdőzés tilalmát.

Felhasznált források:

1. A Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 4143-3/1/2010. számú tájékoztatása jogsegély keretein belül.
2. A Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, és Vízügyi Igazgatóság 1050-004/2010 számú ismertetése a Máriaújfalui tározóról és a vízgyűjtő területéről.
3. Internet, <http://vizeink.hu/> honlap
4. ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi hivatal OTTH 3269-15/201 számú adatszolgáltatása a fürdővízprofilok felépítéséhez.
4750-12/2010. számú jegyzőkönyv az ÁNTSZ Nyugat-dunántúli Regionális